

OP DE NIEUWE GGO'S MOET REGELGEVING VAN TOEPASSING ZIJN

GGO-regelgeving moet worden versterkt. Tot nu toe heeft Europese regelgeving voor GGO-teelt de productie van de meeste gentechgewassen in Europa tegengehouden. Wetenschappelijk onderzoek toont de risico's aan van GGO's voor de menselijke gezondheid, het milieu en functionerende landbouwsystemen. Tegelijkertijd zijn er aan de industrie gelieerde wetenschappers die dit in twijfel trekken. Dit heeft er toe geleid dat de Europese wetgevers de grootschalige import van GGO's voor diervoeder toe hebben gestaan. Kleinschalige Europese boerenbedrijven merken dat dieren die met GGO's gevoerd

worden korter leven, minder vruchtbaar zijn en minder levenskracht hebben. Verder is nog niet wetenschappelijk onderzocht wat het mogelijke gevolg is voor het vee van de pesticiden-residuen in gentechvoer. GGO's en de bijbehorende pesticiden-residuen in het voer dat aan het vee wordt gevoerd. Veehouders hebben inmiddels geen keus meer: gentechvrij voer is te duur en het wordt niet meer geleverd. Alleen sommige sectoren, zoals biologische boeren en bepaalde kwaliteitslabels, zijn in staat om zich in gentechvrije niches te handhaven. Om de extra kosten voor de beschermingsmaatregelen tegen GGO-verontreiniging te

kunnen dekken, worden hogere prijzen gevraagd.

Echter, zonder etikettering van gentechgewassen die het product zijn van nieuwe gentechnieken, is het onmogelijk om gentechvrije en biologische sectoren te ontwikkelen. Al ons voedsel zou dan aangetast worden door genetische manipulatie en onze voedselproductie zou geheel in de handen komen van transnationale ondernemingen. Deze poging om nieuwe GGO's in Europa te introduceren is een aanval op de rechten van burgers en boeren en een bedreiging voor de voedselsoevereiniteit. Biotechbedrijven willen Europa als testgebied gebruiken voor de nieuwe GGO's. Ze anticiperen dat landen in andere werelddelen hun nationale wetgeving aan zullen passen op basis van de Europese regelgeving. Een kritische houding ten opzichte van GGO's in Europa is daarom ook van groot belang voor de rest van de wereld.

Manifestatie van de Europese Coördinatie Via Campesina in Bilbao in 2017

Foto: Antoine Tiffine - ECVC

Nu is het tijd om in alle landen van de regeringen van de lidstaten, de leden van het Europese parlement en de Europese Commissie te eisen dat:

- GGO-regelgeving op alle GGO's wordt toegepast, ook op alle nieuwe GGO's;
- GGO-beoordeling wordt aangescherpt en niet mag worden uitgevoerd door met de industrie verbonden wetenschappers;
- producten van dieren die gentechveevoer hebben gegeten worden geëtiketteerd;
- en dat alle patenten op planten, dieren en hun genetische (bestand)delen worden verboden.

STOP NIEUWE GENTECH

Foto © - Mathieu Esinger

Genetisch Gemanipuleerde Organismen (GGO's) zijn "organismen waarvan het genetische materiaal veranderd is op een wijze welke van nature door voortplanting en/of natuurlijke recombinitie niet mogelijk is"¹.

Genetische manipulatie kan onverwachte en onbedoelde gevolgen hebben die een risico vormen voor gezondheid en milieu. Veel GGO-gewassen zijn resistent gemaakt tegen landbouwgif als Roundup. Bovendien bedreigen de patenten op deze technieken het recht van boeren op het gebruik van hun eigen zaad en het recht van alle mensen om te kiezen welk voedsel ze willen eten.

Daarmee vormen ze een bedreiging voor de voedselsoevereiniteit. Het is daarom niet verrassend dat de meerderheid van de Europeanen geen GGO's op haar bord wil.

Maar is genetisch gemanipuleerd voedsel definitief iets uit het verleden? Ja dat is zo, volgens sommige geluiden in de media en de wetenschappelijke wereld. De industrie zegt dat de "New Breeding Techniques" (NBT's) veel minder onbedoelde effecten hebben, zeer precies te zijn, en dus weinig risico's met zich mee te brengen. Volgens deze retoriek moeten deze "nieuwe veredelings technieken" niet als GGO's worden behandeld omdat ze gewoon een volgende stap zouden zijn in de plantenveredeling. Maar wat zijn die nieuwe technieken in werkelijkheid?

NBT's of nieuwe GGO's?

Met de term "nieuwe veredelings-technieken" (New Plant Breeding Techniques, NBT's) verwijzen biotechbedrijven naar een aantal verschillende genetische technieken. Ze claimen dat deze geen genetische manipulatie inhouden, terwijl dat wél zo is. Zo probeert de biotechzaadindustrie te voorkomen dat de producten die met deze technieken worden gemaakt als GGO's worden aange-merkt. Daarmee ontsnappen ze aan de etiketteringsplicht voor GGO's, waardoor Europese consumenten geen vrije keuze meer kunnen maken.

Bij de nieuwe gentechnieken die op dit moment worden ontwikkeld gaat het om:

- het kunstmatig inbrengen van biologisch materiaal (DNA sequenties en/of eiwitten) in plantencellen² om genetische veranderingen tot stand te brengen;
- het inbrengen in plantencellen van een transgen³ uit dezelfde plantenfamilie;
- het inbrengen van een transgen in een plant om zo enkele van de genen te veranderen, waarna dit transgen wordt verwijderd terwijl de nieuwe gewenste en onbedoelde genetische eigenschappen behouden blijven;
- het enten van een gewone plant op de onderstam van een genetisch gemanipuleerde plant. Die eerste ontvangt daarmee alle genetische en chemische bestanddelen die via de sapstroom door die onderstam worden aangevoerd;

Het merendeel van de bestaande transgene GGO's is herbicide resistent. Dat is ook het geval voor het eerste in de handel gebrachte gewas dat met één van deze nieuwe technieken geproduceerd is. De teelt ervan leidt noodzakelijkerwijs tot een toename van de aanwezigheid van gifresten in bodem en water, maar ook in ons voedsel.

Voor meer informatie over al deze technieken en de bijbehorende risico's, zie: <http://bit.ly/1XBLy1p>

¹ De definitie van GGO's (Genetisch Gemodificeerde Organismen) in artikel 2 van de Europese Richtlijn 2001/18 die GGO's reguleert.

² Het doel is het veranderen van de genetische karakteristieken van planten en daarmee van de eigenschappen van de planteiwitten.

³ Genetisch materiaal dat buiten een organisme wordt klaargemaakt voordat het wordt ingebracht in een organisme.